

Tálné Molnár Erika: Munkáltató kártérítési felelőssége (Budapest, 2009, Complex Kiadó)

A *Tematikus bírósági döntések* sorozat harmadik kötete a munkáltató kártérítési felelősségével kapcsolatos bírói gyakorlatot mutatja be. A sorozat munkajogi tárgyú kötetei közül az első kötet a rendes és rendkívüli felmondások legfelsőbb bírósági gyakorlatát tartalmazta, a második kötet a munkajognak a munkaviszony megszűnésére és megszüntetésére vonatkozó további szabályaival kapcsolatos legfelsőbb bírósági ítéleteket dolgozta fel (ismertetésüket lásd a *Pécsi Munkajogi Közlemények* 2009/1., illetve 2009/2. számaiban).

Nem kétséges, hogy a munkajogviszony megszüntetésének jogintézménye mellett a munkajogi kárfelelősségnek van a legkiterjedtebb bírói gyakorlata, ennél fogva fokozott érdeklődés kíséri a tárgyban született bírói döntéseket mind a gyakorló szakemberek, mind a munkajogtudomány képviselői részéről. Joggal állítja ezért a szerző, hogy a bírói gyakorlatnak, a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiuma állásfoglalásainak, elvi jellegű döntéseinek és a Bírósági Határozatokban megjelent eseti döntéseinek ismerete elengedhetetlenül szükséges a munkáltató kártérítésére vonatkozó jogszabályok helyes értelmezéséhez. A bírói gyakorlat által kialakított elvek, jogszabály-értelmezések az egyes peres eljárásokban feltárt ítéleti tényállások tükrében jelennek meg, ezért a jogalkalmazás számára elengedhetetlenül fontos, hogy az iránymutató ítéleteket megismerhesse. Az ítélkezési gyakorlat a Legfelsőbb Bíróság aktuális ítéletein keresztül vizsgálható, mivel ezeken keresztül bepillantást nyerhetünk az alsóbb bíróságok jogértelmezésébe is, valamint a feleknek a keresettel kapcsolatos álláspontjába.

A szerző vizsgálódását az eddigi kötetekhez hasonló szisztematikussággal végzi el, most sem marad el a kötet elejéről a jogintézményi összefoglaló, mely az eddigiekhez hasonlóan lényegre törő, ugyanakkor a legfontosabb jogelveket jól összefoglaló és bemutató áttekintés. Nem marad el e bevezetőben a magyar munkáltatói kárfelelősségi rendszert átfőmáló, 2009-ben született alkotmánybírósági döntésnek az említése sem, mely hatályon kívül helyezte azt a szabályt, mely szerint a legfeljebb tíz fő főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató természetes személy (magánszemély) munkáltató a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos káráért csak vétkessége esetén felel.

Elsőként a munkáltatói kárfelelősség tényállásának két legfontosabb kérdése kerül bemutatásra: a munkaviszonnyal összefüggés és a működési körön kívül eső elháríthatatlan ok. A legtöbb ítélet a munkaviszonnyal összefüggés kérdését érinti: a jogesetek jól mutatják a munkáltató felelősségének kártelepítési jellegét. A fertőzést okozó kullancscsípés, a közvetett okozati kapcsolat kártérítést megalapozó jellege, a betegségnek a munkaviszonnyal való összefüggése valószínűsítése ezt az elvet jól példázzák.

A 61–71. számmal közölt ítéletek a nem vagyoni kár problémáját mutatják be. Az ítéletek bepillantást engednek a nem vagyoni kárösszegezésének problémájába is, át-

tekintve ezeket a döntéseket az olvasó képet kaphat a munkavállalói igényekről és a bíróságok által megítélt összegekről egyaránt.

A kárfelelősségi szabályok gyakorlati alkalmazásába az olvasó azzal kap teljeskörű betekintést, hogy áttanulmányozza a részoki összefüggésnek, a munkavállaló vétkes közrehatásának a kármegosztásának a gyakorlati problémáit (34–45. szám alatt közölt esetek).

A magyar munkajogi kárfelelősséggel kapcsolatos bírói gyakorlatban különös jelentősége van az úgynevezett szakaszos elévülés jogintézményének; az elv tanulmányozását segítik a 84–90. szám alatt közölt jogesetek.

Az összeállítást végigolvasva joggal merülhet fel az olvasóban a kérdés, hogy a munkavállalói kárfelelősséggel kapcsolatos bírói gyakorlat feldolgozása szerepelhet-e a szerző, illetve kiadója tervei között. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy hasonló szisztematikus és tanulságos feldolgozást szívesen vennénk a kezünkbe ebben a tárgykörben is.

Bankó Zoltán